

2016

januar 2017

Podrobnosti o delovanju društva so na voljo na www.focus.si.

- Focus, društvo za sonaraven razvoj
- Maurerjeva 7, 1000 Ljubljana
- info@focus.si
- tel. 01 515 40 80

LETNO POROČILO DRUŠTVA FOCUS

V 2016 smo bili priča številnim dogajanjem na mednarodni okoljski sceni, pa tudi v Sloveniji. Po sprejetju podnebnega dogovora v Parizu decembra leta 2015 smo bili konec 2016 priča njegovi ratifikaciji in začetku veljavnosti. Novembra smo začeli spremljati zimski energetske paket, kjer večina aktivnosti šele sledi. Pri nas so veliko pozornosti požele potrošniške tematike, saj ljudi čedalje bolj zanima, kaj je v ozadju izdelkov, ki jih kupujejo. Na področju javnega prometa nič novega, še vedno čakamo na enotno vozovnico in boljšo integracijo javnega prometa, ki nam bi vsem olajšala potovanja. Veliki infrastrukturni projekti so še vedno v planu: drugi tir se prebuja, upajmo, da bodo odgovorni projekt izvajali čim bolj transparentno, pri tretji razvojni osi pa so lobiji povozili mnenje kmetijskega ministrstva in vlada se je odločila za manj trajnostno traso, ki bo uničila najboljša kmetijska zemljišča. Da trenutna vlada nima posluha za okolje se je izkazalo tudi, ko je gospodarski minister okoljevarstvenike označil za ekoteroriste, vlada pa je nonšalantno spremenila zakon, ki je tujemu podjetju omogoča, da postavi tovarno na najboljših kmetijskih zemljiščih. Ljubljani kljub zelenim nazivom ni uspelo izboljšati zraka v mestu, kar se odraža na kakovosti bivanja v mestu. 62 slovenskih občin je začelo izvajati Celostne prometne strategije, ki naj bi usmerile prometno načrtovanje k trajnostni mobilnosti, s Tržičem sodelujemo tudi mi. Ministrstvo za okolje in prostor in Ekosklad sta začela z malo spodbudnejšim in (upamo) trajnim financiranjem okoljskih NVO preko projektnih razpisov.

Leto 2016 je bilo za Focus posebno na različnih področjih. Postali smo člani družine Friends of the Earth, soorganizirali mednarodno konferenco o odrasti v Budimpešti, bili prisotni na TEDx Ljubljana in izvedli mnoge aktivnosti v okviru nacionalnih in EU projektov. Razstava Na krilih razvoja je prepotovala dobršen del Slovenije, obiskali smo 410 energetske revnih gospodinjstev in jim malo zmanjšali rabo energije in s tem vsote na položnicah, o energetske revščini pa smo govorili tudi v Evropskem parlamentu ter se skupaj z Ministrstvom za infrastrukturo lotili iskanja strukturnih rešitev. Društvo je po več letih dobilo novo, uporabniku prijaznejšo spletno stran.

V 2017 bomo še naprej spremljali politike na področju podnebja, energije, prometa, razvoja. Prav tako nadaljujemo z več evropskimi projekti: Supply Chainge – za pravične trgovske verige, Sadje naj bo pravično!, Energise, Financiranje za razvoj, projekt monitoringa javnih financ in davčne pravičnosti, zaključili pa bomo projekt REACH, ki naslavlja energetske revščine. Več se bomo posvečali delu z mladimi in drugimi skupinami, ki jim do sedaj nismo namenjali toliko pozornosti. Sistematično se bomo lotili nepravilnosti na področju okolja in razkrivali napake v procesih na nacionalni ravni. Še naprej bomo komunicirali z mediji ter izboljševali delo društva.

Poročilo zajema področja: podnebne spremembe, energija, mobilnost, odrast, globalna odgovornost in potrošnja, komuniciranje in sodelovanje, razvoj društva in financiranje.

PODNEBJE

Sooblikovanje podnebne politike

Namen te dejavnosti je bil zagotoviti okoljsko učinkovito in ambiciozno podnebno politiko, ki primerno odgovarja na podnebne izzive skozi sledenje razvoju politik in aktivno vključevanje v procese sprejemanja politik.

V 2016 smo sledili evropski razpravi o 2030 podnebno-energetskem okviru politik, znotraj tega predvsem razpravam o reformi Evropske sheme trgovanja z emisijami (EU ETS), t.i. Uredbi o skupnih prizadevanjih ter predlogu o emisijah iz rabe zemljišč, spremembi rabe zemljišč in gozdarstvu (LULUCF).

Doma smo spremljali izvajanje Operativnega programa zmanjševanja emisij toplogrednih plinov (OP TGP) do leta 2020 ter rabo sredstev iz podnebnega sklada.

Večji del aktivnosti sooblikovanja podnebne politike je bil izveden v okviru koordinacije delovne skupine za podnebno politiko pri mreži Plan B za Slovenijo. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: oblikovanje stališč ter posredovanje pripomb in stališč odločevalcem (pisma, srečanja, telefonski pogovori), sodelovanje na različnih dogodkih, zagovorništvo na nacionalni in evropski ravni, koordinacija delovne skupine za podnebno politiko v okviru Plana B, informiranje NVO v Sloveniji in Evropi ter informiranje zainteresirane javnosti.

V okviru programa Podnebje smo v letu 2016 sodelovali z naslednjimi organizacijami: Climate Action Network Europe, mreža Plan B za Slovenijo, Germanwatch, Transport&Environment.

ENERGIJA

Sooblikovanje energetske politike

Namen te široke dejavnosti je zagotoviti okoljsko učinkovite in ambiciozne energetske politike, ki primerno odgovarjajo na podnebne, okoljske in razvojne izzive ter še posebej prispevajo k zmanjšanju rabe energije, učinkoviti rabi energije in rabi obnovljivih virov energije.

Na področju evropske energetske politike smo bili usmerjeni na zimski energetski paket, ki je bil objavljen 30. novembra 2016 in vključuje predloge revizij vseh pomembnejših energetskih direktiv in drugih pomembnih zakonodajnih predlogov. Tako smo oktobra sodelovali na delavnici CAN-E v Bruslju, kjer smo se podrobneje seznanili z aktivnostmi, časovnico in usmeritvami energetskega paketa, katerega usklajevanje in sprejemanje bo potekalo naslednji dve leti. Večina aktivnosti na tem področju zato šele sledi.

Na področju slovenske energetske politike smo se v začetku leta udeležili dogodka MZI, kjer so predstavili analizo komentarjev na predlog usmeritev za Energetski koncept Slovenije (EKS). Za tem smo sodelovali na štirih delavnicah v sklopu priprave EKS, ki so jih pripravili na MZI. Obravnave teme delavnic so vključevale: vire energije, (de)centralizacijo proizvodnje električne energije, toplotno energijo in rabo energije v prometu. Podali smo pripombe na Uredbo o delovanju trga z zemeljskim plinom, ki so se nanašale na problematiko ranljivih potrošnikov (s tem pa tudi na energetske revščino).

Aktivno smo promovirali Poročilo o potencialu potrošnikov, ki smo ga skupaj z Greenpeacom predstavili na sestanku z MZI. Oktobra smo pripravili posvet Preudarne odločitve danes za pozitivne učinke v prihodnosti, kjer smo se osredotočili na problematiko rabe (in subvencioniranja) fosilnih virov ter na potencial, ki ga imajo potrošniki, »energetski državljani« in skupnostni projekti OVE. Dogodek je izhajal iz aktivnosti, ki smo jih izvajali na temo problemačnega poskusa vpeljave CRM-ja in dodatnega subvencioniranja premoga (iz TEŠ), kjer smo sodelovali skupaj z ZPS, ZSFV in Greepeacom. Energetske zadruga smo promovirali tudi neposredno pri MZI in SVRK. V letu 2016 je Focus koordiniral delovno skupino Trajnostna energetika pri mreži Plan B. Del aktivnosti na področju energetskih politik se je tako navezoval na delo znotraj te delovne skupine.

Na spletni strani smo redno objavljali novice, povezane z energetske politiko in dogajanjem v energetske sektorju. Sestankovali in komunicirali smo z različnimi deležniki, podali več izjav za medije ter redno spremljali dogajanje na tem področju.

Kampanja Jedrska energija – ne hvala!

Namen kampanje je opozarjati na tveganje in nevarnosti, ki jih prinaša izkoriščanje jedrske energije. Z aktivnostmi odpiramo vprašanja in podajamo argumente proti nadaljnji rabi jedrske energije, ki so namenjeni odločevalcem in javnosti, obenem pa promovirajo bolj trajnostne oblike pridobivanja energije. Poleg objavljanja novic na temo jedrske energije ter sodelovanja pri prevajanju in promociji mednarodnega [novičnika NukeNews](#), smo ob obletnici nesreče v Černobilu pripravili različne aktivnosti v obliki dogodkov in predstavitev za javnost in medije. Izveden je bil tudi redni sestanki z URSJV in podanih nekaj izjav za medije.

REACH

Projekt [REACH](#) vključuje 4 organizacije iz Bolgarije, Hrvaške, Makedonije in Slovenije, izvaja se v okviru programa Inteligentna Energija Evropa. Temelji na že izvedenem projektu ACHIEVE. Cilj projekta je prispevati k zmanjševanju energetske revščine na praktični in strukturni ravni. S projektom želimo opolnomočiti gospodinjstva, ki se soočajo z energetske revščino, da spremenijo svoje navade pri ravnanju z energijo in vodo ter tako zmanjšajo svoje račune. Obenem projekt želi problematiko energetske revščine vzpostaviti kot temo, ki zahteva strukturne rešitve na lokalni, nacionalni in EU ravni.

V Zasavju je bilo maja izvedeno usposabljanje za dijake STPŠ Trbovlje, ki so bili vključeni v REACH prakso, v sklopu katere so izvajali energetske svetovanje v energetske revnih gospodinjstvih. V letu 2016 je bilo obiskanih 210 gospodinjstev. Oktobra je bilo usposabljanje izvedeno v Pomurju za dijake SPTŠ Murska Sobota. Tam so dijaki v sklopu prakse obiskali več kot 80 energetske revnih gospodinjstev. Pri komunikaciji z gospodinjstvi smo sodelovali s Centri za socialno delo ter Rdečim križem. S pomočjo telefonskega vprašalnika je bila izvedena tudi evalvacija izvedenih obiskov. Skupno na ravni projekta je bilo v Sloveniji obiskanih 410 gospodinjstev, ki so poleg nasvetov za varčno rabo energije, prejela tudi brezplačni paket naprav za zmanjšanje njihove porabe energije in vode (varčne sijalke, tesnila za okna, varčevalni nastavki za pipe idr.).

S projektnimi partnerji smo se srečali v Bruslju (junija) in Sofiji (decembra). Junija smo v Evropskem parlamentu organizirali konferenco na temo energetske revščine, ki je bila deležna precejšnje pozornosti. V znanstveni reviji *Sociology & Anthropology* smo objavili članek o energetske revščini, projektu in njegovih učinkih. Poleg tega smo vzpostavili sodelovanje s projektom BUILD2EC, ki tudi dela na področju strukturnih ukrepov na področju energetske revščine, promovirali filmčke, ki prikazujejo določene aspekte projekta, številnim srednjim šolam poslali izobraževalni modul, ki je nastal v sklopu projekta, podali več izjav za medije ter opravili več sestankov z deležniki na nacionalni ter lokalni ravni v Zasavju in Pomurju.

CEI REACH

Projekt CEI REACH, sofinanciran s strani CEI Austria, pomeni razširitev projekta REACH na tri dodatne države. Projekt CEI REACH se na osnovi metodologije projekta REACH spopada z izzivi energetske revščine v Bosni in Hercegovini, Črni gori in Srbiji. Namen projekta je naslavljanje energetske revščine skozi praktične in strukturne ukrepe, ki se navezujejo na energetske svetovanje v energetske revnih gospodinjstvih ter naslavljanje odločevalcev, da pričnejo aktivneje delovati za zmanjšanje te problematike. Poleg koordiniranja projekta je vloga društva Focus prenos znanja in izkušenj v omenjene tri države, zato so bili januarja in februarja organizirani treningi za partnerje v Tuzli, Podgorici in Beogradu. Partnerji so nato nadaljevali z usposabljanjem energetske svetovalcev ter obiskovanjem (energetskim svetovanjem) energetske revnih gospodinjstev. Focus je partnerje podpiral pri delu z nasveti. Partnerji so v zaključni fazi projekta izvedli konference o energetske revščini v svojih državah in povezali lokalne akterje v pogovore o nadaljnjih korakih za naslavljanje energetske revščine.

Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri

Društvo Focus, Umanotera, Inštitut za politike prostora in Pravno-informacijski center nevladnih organizacij od 24. marca 2016 izvajamo projekt [Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri](#), ki ga financira Ministrstvo za okolje in prostor. Namen projekta je opolnomočiti lokalne skupnosti za prispevanje k prehodu v nizkoogljično družbo s trajnostnim upravljanjem z življenjskimi viri v lokalnih okoljih. S promocijo skupnostnega upravljanja z življenjskimi viri kot pozitivno razvojno povratno zanko bo projekt prispeval k blaginji skupnosti ter povečanju neodvisnosti od fosilnih energentov in prehranske samooskrbe na ravni države.

V prvem časovnem obdobju projekta smo pripravili Vodnik po skupnostnem upravljanju z življenjskimi viri, Katalog dobrih praks skupnostnega upravljanja z življenjskimi viri, Analizo stanja in možnosti za uvedbo

skupnostnih projektov v lokalne skupnosti. Junija je sledila nacionalna konferenca Dovolj za vse, nato pa delo z občinami. Pripravljen je bil razpis za občine, zainteresirane za sodelovanje v pilotnem projektu Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri v občini, na katerega se je prijavilo 9 občin. Izbrana je bila Mestna občina Nova Gorica, kjer je nato bila izvedena analiza stanja in potencialov za skupnostne projekte v občini. Sledilo je oblikovanje projektnih predlogov in spoznavanje lokalnih deležnikov, veliko je bilo sestankov z občino. Oktobra in novembra sta bili pripravljene delavnice za lokalne NVO in lokalno prebivalstvo, na podlagi katerih smo izbirali projektne predloge. Skupnostno so bili izbrani trije projektni predlogi (skupnostna sončna elektrarna, skupnostni prostor ter spremljana pot v šolo - pešbus in bicivlak). Delo na teh pilotnih projektih poteka in bo zaključeno v začetku 2017, ko bodo dokončno oblikovani projektni predlogi, skupaj z izvedbenimi načrti, ter pripravljene priročniki za vse tri primere. Poleg tega je bilo izvedenih tudi večje število sestankov z različnimi deležniki, predvsem na lokalni ravni v Novi Gorici.

Sončen dan za OVE

Dogodek »Sončen dan za obnovljive vire energije« se je osredotočal na pomen in potenciale obnovljivih virov, k čemur je bila dodana še ena nujna komponenta: učinkovita raba energije. Dogodek je bil izveden 18.6.2016 na Kersnikovi ulici in je vključeval štiri sklope: dve delavnici za otroke in mladino, »Obnovljiva proizvodnja in učinkovita raba energije« ter »Geobakterija«, kjer smo spoznavali predvsem obnovljive vire energije, predavanje za starše »Varčevanje z energijo v gospodinjstvih«, ter razstavo »Etični potrošnik«, ki je vizualno predstavila negativne posledice netrajnostnega načina potrošništva. Delavnici za otroke in najstnike sta bili namenjeni podrobnejšemu spoznavanju novih, inovativnih načinov pridobivanja energije iz obnovljivih virov ter sta temeljili na »hand-on« in »DITO« (Do It Together) konceptoma. Projekt je potekal v organizaciji društva Focus in Zavoda Kersnikova.

ENERGISE

Evropski projekt ENERGISE združuje 10 organizacij (univerz, raziskovalnih inštitutov in nevladnih organizacij) iz Bolgarije, Danske, Finske, Nemčije, Madžarske, Irske, Slovenije, Švice, Združenega kraljestva in Nizozemske. Financiran je v okviru programa OBZORJE 2020. Gre za inovativno vse-Evropsko raziskovalno iniciativo, ki poskuša doseči večje znanstveno razumevanje družbenih in kulturnih vplivov na rabo energije. V sklopu projekta se bodo razvijale, testirale in ocenjevale različne možnosti za spremembe rabe energije v gospodinjstvih in skupnostih v Evropi.

Projekt se je pričel decembra 2016. Zaenkrat so bile postavljene osnove za izvajanje projekta ter izvedenih več konferenčnih klicev s partnerji, kjer smo se obširneje seznanili z aktivnostmi.

Na področju Energija smo sodelovali z naslednjimi partnerji: LEA Pomurje, EAP, DOOR, MACEF, CSD Trbovlje, CSD Zagorje ob Savi, CSD Hrastnik, Občina Trbovlje, Občina Zagorje ob Savi, Občina Hrastnik, MC Zagorje ob Savi, MC Hrastnik, MC Trbovlje, STPŠ Trbovlje, SPTŠ Murska Sobota, MzI, Ekosklad, Grenpeace, ZSFV, ZPS, CAN E, Friends of the Earth Europe, Umanotera, IPoP, PIC, Mestna občina Nova Gorica, MOP, CEE, Fractal, Greenhome, Eko krog, Plan B, Zavod Kersnikova, SVRK, GreenDependent Institute, National University of Ireland, Aalborg University, Applied Research and Communication Funds, Kingston University, Ludwig-Maximilians-University, Maastricht University, University of Helsinki, University of Lausanne

Sooblikovanje prometne politike

V letu 2016 smo v sodelovanju z mrežo [Transport & Environment](#) nadaljevali z izvajanjem aktivnosti zagovorništva na področju prometnih politik EU, predvsem na področjih CO2 standardov za lahko gospodarska vozila, avtomobile in tovornjake, okvirjev prometnih politik za leto 2030 ter homologacijskih okvirjev EU za motorna vozila. Sodelovali smo na Konferenci o polnilni infrastrukturi alternativnih goriv. Na konferenci so bili obravnavani različni vidiki prehoda na alternativna goriva, zagotavljanja polnilne infrastrukture za alternativna goriva v Sloveniji, izkušnje na tem področju iz tujine in izzivi, ki se še obetajo. Prav tako smo sodelovali na delavnici na temo prometa, ki je bila organizirana na pobudo Ministrstva za Infrastrukturo ob pripravi Energetskega koncepta Slovenije. Poleg zagovorništva smo promovirali naša stališča tudi v medijih in med splošno javnostjo.

Ponovno smo obudili aktivnosti zagovorništva in osveščanja na področju **biogoriv**. To leto je bilo za biogoriva še posebej pomembno, saj je potekal prenos ILUC reforme (indirect land use change reform) v slovenski pravni red. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: oblikovanje stališč in posredovanje pripomb in stališč odločevalcem, sodelovanje na različnih dogodkih (kot je na primer Konferenca o polnilni infrastrukturi alternativnih goriv), zagovorništvo na nacionalni in evropski ravni. V okviru projekta je bila izdana tudi publikacija z naslovom *Pasti in priložnosti uporabe biomase za proizvodnjo energije*, ki širše naslavlja problematiko preveč ambicioznih načrtov rabe biomase pri uresničevanju ciljev za obnovljive vire energije za leto 2030.

Ne izgublaj časa v avtu 2016

17. junija smo izpeljalo projekt [»Ne izgublaj časa v avtu 2016«](#). Namen projekta je bil opozoriti na prednosti, ki jih za nas in celotno mesto prinaša izbira trajnostnih načinov prevoza. »Ne izgublaj časa v avtu 2016« je vključeval 4 aktivnosti in sicer: ozaveščevalne vožnje kolesarjev, ozaveščevalna akcija za spodbujanje MPP, dogodka za medije v centru mesta (kolesarski zajtrk) in žreb nagrad. Ozaveščevalna vožnja kolesarjev, ki so se tokrat v malo večji skupini vozili vzdolž Celovške ceste, je pritegnila veliko število medijev, kar je dodatno povečalo obseg vpliva projekta. Z materiali, kot so majice z napisi »Ne izgublaj časa v avtu« in zastavice z napisi »En avto manj« bodo kolesarji še dolgo po koncu projekta spodbujali voznike osebnih avtomobilov k spremembi potovalnih navad. Akcija za spodbujanje javnega potniškega prometa je bila izvedena skupaj z marketinškim oddelkom Ljubljanskega potniškega prometa. Dogodek za medije na Prešernovem trgu je bil organiziran v obliki zajtrka za kolesarje in je klub malce slabšemu vremenu dosegel pričakovano udeležbo. Nagradna igra, ki se je odvijala vzporedno z zajtrkom je vabila k sodelovanju vse, ki so v center mesta prišli na trajnostni način – brez avtomobila in je simbolično v okvir projekta vključila vse uporabnike trajnostnih načinov mobilnosti, tudi uporabnike mestnega potniškega prometa, ki pomembno prispevajo k zmanjšanju avtomobilov v prestolnici.

Trajnostna mobilnost v praksi

Zaključil se je projekt [Trajnostna mobilnost v praksi](#), ki ga je financiralo Ministrstvo za okolje in prostor iz sredstev Sklada za podnebne spremembe. Partnerji [CIPRA Slovenija](#), društvo [Focus](#) in [Inštitut za politike prostora](#), so različnim ciljnim skupinam (občine, šole, mediji, nevladne organizacije, strokovnjaki, odločevalci, širša javnost) prikazali, da ukrepi trajnostne mobilnosti niso le puhlice. Mnogi se namreč že izvajajo tudi v naši bližini. Z le malo prilagoditvami in nekaj dobre volje jih lahko prenesemo v mesta in vasi, kjer podobnih ukrepov še ne poznajo.

V okviru projekta so bili izvedeni tematski seminarji: dva za učitelje, en za vodilne kadre v osnovnih šolah, dva za predstavnike občin. Seminarjev se je skupno udeležilo okoli 100 udeležencev. Izmed vseh udeležencev, so 20 izbranih popeljali na obisk italijanskega mesta Bolzano na Južnem Tirolskem, kjer so si ogledali primere dobrih praks na področju prometa. Udeleženci so bili navdušeni in že načrtujejo prenos praks v svoj prostor. Nastal je tudi kratek dokumentarni [film o ekskurziji](#), ki je namenjen vsem, ki potrebujejo dodaten navdih za vzpostavitev trajnostne mobilnosti. Dejstvo je, da veliko dobrih praks že obstaja tudi v Sloveniji, zato so projektni partnerji pripravili zbornik »Trajnostna mobilnost v praksi«, kjer so le-te podrobno opisane.

Projekt se je zaključil z nacionalno konferenco »[Vključevanje dobrih praks trajnostne mobilnosti v naše okolje](#)«. Konferenca se je udeležilo več kot 80 akterjev s področja urejanja prometa. Udeleženci so izmenjali izkušnje in spoznali obstoječe dobre prakse iz Slovenije. Skupaj so pripravili tudi [priporočila za odločevalce](#).

Promocija projekta je potekala tudi preko številnih že uveljavljenih dogodkov partnerskih organizacij: Kolesarski zajtrk, urbani sprehodi Jane's Walk, Alpski dnevi ipd. Organsko nadaljevanje projekta pa zagotavlja nov projekt »[Trajnostna mobilnost v šoli](#)«, ki se bo osredotočil na prometno problematiko v izbranih šolskih okoliših in na povezovanje ukrepov in programov za spodbujanje trajnostne mobilnosti v šolah.

Trajnostna mobilnost v šoli

Skupaj z Inštitutom za politike prostora in CIPRO Slovenija od septembra 2016 do oktobra 2017 izvajamo projekt z naslovom Trajnostna mobilnost v šoli, pri katerem želimo preko naslavljanja mobilnosti v šolskih okoliših vplivati na potovalne navade zaposlenih na občinah, šolskega osebja, staršev in predvsem otrok.

Cilji projekta Trajnostna mobilnost v šoli so:

1. Narediti pregled obstoječih praks, projektov, aktivnosti, publikacij na področju trajnostne mobilnosti v osnovnih šolah.
2. Ozavestiti otroke, starše in zaposlene na šoli o pomenu trajnostne mobilnosti, alternativah individualnemu avtomobilskemu prometu in priložnostih, ki jih prinašajo drugačne oblike mobilnosti.
3. Uvesti nove prakse prihoda v šolo, ki spodbujajo pešačenje in kolesarjenje, kot na primer pešbus ali bicivlak, omejiti možnost parkiranja v neposredni bližini šol, ipd.
4. Prek dveh pilotnih projektov trajnostne prometne ureditve enega mestnega in enega podeželskega/primestnega šolskega okoliša zasnovati konkretne ukrepe za ureditev v smeri trajnostne mobilnosti skupaj z akcijskim načrtom.
5. Izdelati orodje za prenos rezultatov pilotov ter dobrih praks na druge šolske okoliše.

V 2016 smo izbrali šole in šolske okoliše za pilotni projekt, pregledali prakse na področju TM in šol ter izvedli druge začetne aktivnosti. Glavne aktivnosti projekta pa sledijo v 2017.

Zdrav šolar

Pešbus in bicivlak sta zabavni, varni, predvsem pa zdravi poti v šolo. Cilj aktivnosti je, da bi otroci vsak dan naredili nekaj za svoje zdravje, zanemariti pa ne gre tudi številnih koristi za okolje in starše, ki zjutraj niso več obremenjeni z razvažanjem in gnečo na cestah. Pilotni projekti so spomladi 2016 potekali v POŠ Ledine v Novi Gorici ter OŠ Majde Vrhovnik in OŠ Koseze v Ljubljani. Nad idejo so bili več kot navdušeni tako sodelujoči otroci in starši kot tudi učitelji. Otrokom je ideja všeč predvsem zato, ker je jutranja pot s sovrstniki mnogo bolj zabavna kot vožnja s starši, staršem pa zato, ker so razbremenjeni jutranjega prevažanja v šolo. Učitelji so po končanem pilotnem projektu ugotavljali, da so otroci, ki so se pridružili Pešbusu ali Bicivlaku, v šolo prihajali boljše volje in so prvo uro tudi lažje sledili pouku kot tisti, ki so jih starši pripeljali z avtomobilom. Pri projektu so sodelovali: Inštitut za politike prostora (koordinator), Društvo Gekolina, Ljubljanska kolesarska mreža, Slovenska zveza za javno zdravje – SZOTK, Zavod Eko – Humanitatis, Studio 12 in Mariborska kolesarska mreža. Informacije o programu najdete na spletni strani zdravsolar.si in na www.facebook.com/zdravsolar/.

GLOBALNA ODGOVORNOST IN POTROŠNJA

Financiranje za razvoj

V letu 2016 smo nadaljevali z izvajanjem projekta *Financiranje za razvoj*, ki se je začel v letu 2015. Namen projekta je spodbuditi razpravo o zagotavljanju skladnosti evropskih zasebnih in javnih investicij v državah v razvoju z evropskimi in svetovnimi cilji za izkoreninjenje revščine, trajnosten razvoj, podnebno ukrepanje in spoštovanje človekovih pravic.

V okviru projekta smo skozi razstavo *Na zlomljenih krilih razvoja* ozaveščali in informirali javnost o negativnih učinkih javnih in zasebnih investicij v državah v razvoju. Razstava je bila na ogled v Državnem zboru RS, na štirih fakultetah in v več slovenskih knjižnicah. Ob razstavi je bilo organiziranih tudi nekaj spremljevalnih javnih

dogodkov.

Za nevladne organizacije smo organizirali delavnico o slabih praksah razvojnega financiranja. Organizirali smo dogodek za medije in dogodek za širšo javnost ob obletnici jedrske nesreče v Černobilu, preko katerega smo opozorili na nevarnosti programa nadgradnje jedrskih elektrarn v Ukrajini, ki ga Evropa finančno podpira. S tem smo želeli opozoriti tudi na nevarnosti podaljšanja življenjske dobe reaktorja v Krškem. Sodelovali smo tudi na seminarju organizacije Zelena Istra v Zagrebu, kjer smo predstavljali stanje v zvezi s podaljševanjem življenjske dobe NEK in posledice rudarjenja urana v Namibiji, Braziliji in Argentini.

Na področju zagovorništva smo v okviru projekta spremljali oblikovanje slovenske razvojne politike in se odzivali na aktualne procese in predloge. Aktivno smo sodelovali pri delu Stičišča za davčno pravičnost. Predstavnica Focusa je bila februarja 2016 na usposabljanju za aktiviste za davčno pravičnost. Na osnovi usposabljanja je bil pripravljen program dejavnosti na tem področju, od katerega so se izvajale dejavnosti mreženja v Sloveniji, reakcije na predloge Evropske komisije o naslavljanju davčne pravičnosti in blogerska akcija 7. septembra. Focus je podpiral Ekvilib pri pripravi poročila Stop tax dodging. Delo na davčni pravičnosti je potekalo tudi v okviru projekta NVO kot enakovreden partner pri nadzoru javnih finance.

Supply Cha!nge – za pravične trgovske verige

V letu 2016 smo nadaljevali delo v okviru mednarodnega projekta [Supply Cha!nge](#) – za pravične trgovske verige. Trgovske verige imajo ogromen vpliv na globalne oskrbovalne verige, saj delujejo tako v vlogi kupca (od dobaviteljev kupujejo izdelke in surovine) kot v vlogi prodajalca (za potrošnike). Čeprav je večina supermarketov še vedno vir blagovnih znamk drugih proizvajalcev, se njihova vloga zaradi lastnih blagovnih znamk spreminja: trgovci na drobno niso več zgolj trgovci, ampak ponujajo širok razpon svojih lastnih znamk, od diskontnih do premium. Ekološki in socialni standardi lastnih blagovnih znamk se močno razlikujejo in dajejo potrošniku malo možnosti za odgovorno izbiro. 40 % lastnih blagovnih znamk na policah supermarketov predstavlja velik potencial za pozitiven vpliv na čedalje večje izzive pravičnejše in trajnostne potrošnje. To je glavno izhodišče projekta Supply Cha!nge.

V letu 2016 smo promovirali peticijo za pravično čokolado, sestankovali smo z evropskimi poslanci iz Slovenije z namenom omejevanja nepravičnih trgovskih praks, organizirali in udeležili smo se več projekcij filma »The true cost«, ki so jih spremljale razprave, po komunikaciji s Finančno upravo smo objavili odprto pismo z zahtevo po večji transparentnosti dobavnih verig. Udeležili smo se projektne srečanja na Cipru. Opozarjali smo na prekomerno potrošnjo ob Dnevu brez nakupov, ko smo z več organizacijami in prostovoljci izvedli viralno akcijo preko družabnih medijev. Opravili smo tudi mnogo intervjujev za medije. Izdali smo študijo o kršitvah pravic vpletenih v kakavovo verigo ter preverili, kakšno čokolado in čokoladne zajčke ponujajo supermarketi v Sloveniji. Vse medijske aktivnosti so bile odmevne, predvsem pa poročilo o čokoladi in čokoladnih zajčkih ter dan brez nakupov.

Na politični ravni smo skupaj z mrežo organizacij iz cele Evrope dosegli, da je evropski parlament zahteval boljšo ureditev na področju odgovornosti za kršitve vzdolž dobavne verige. Sodelovali smo na srečanju varuhov kodeksa dobrih poslovnih praks med deležniki v agroživilski verigi, kjer smo predstavili projekt deležnikom.

Sodelujoče organizacije: Pravična trgovina, Ekvilib Inštitut, 3 muhe, FLOR, Zadruga BUNA, 5. maj, Humanitas, Zavod za varen svet, PINA, Moja Štacuna, Mladinska postaja Moste, Zveza potrošnikov Slovenije in še mnogi posamezniki ter prostovoljci iz Slovenije. Christian Initiative Romero (Nemčija), Agrolink Association (Bolgaria), Asociata Nationala a Specialistilor in Resurse Umane (Romunija), Environmental Center for Administration and Technology (Litva), Cyprus Neuroscience and Technology Institute (Ciper), Finnwatch (Finska), Focus Association for Sustainable Development (Slovenija), Friends of the Earth Malta (Malta), Fair Trade Hellas (Grčija), European Environmental Bureau (Belgija), Global 2000 (Belgija), Green Liberty (Latvija), League of Environmental Journalists (Gana), NGO Mondo (Estonija), National Society of Conservationists (Madžarska), Organización de Mujeres Salvador (Salvador), Peoples Solidaires (Francija), Repórter Brasil (Brazilija), Stitching Onderzoek Multinational Ondernemingen (Nizozemska), SWA Südwind (Avstrija), Think Global (Anglija), University of Dschang (Kamerun), WALHI and Friends of the Earth (Indonezija).

Sadje naj bo pravično! – Make fruit fair!

V sodelovanju s še 19 organizacijami, izvajamo vseevropski projekt [Sadje naj bo pravično!](#) (Make fruit fair). Cilj je doseči pravične odnose med subjekti v oskrbovalnih verigah s tropskim sadjem, izboljšati

delovne in življenjske pogoje za delavce v verigah preskrbe s hrano ter ob tem zagotoviti visoke okoljske standarde. S tem namenom v projektu sodelujejo tudi partnerji iz t.i. držav proizvajalk (v Afriki, Latinski Ameriki

in na Karibih).

V letu 2016 smo izvedli ulične akcije na Ljubljanski tržnici, kjer smo z mimoidočimi ugotavljali kaj vse se dogaja v dobavni verigi tropskega sadja. Projekt in problematiko smo predstavljali tudi na kolesarskem zajtrku, kjer smo pripravljali »trajnostni smuti« in se pogovarjali o odtisu potrošnje tropskega sadja. Razvili smo delavnico za učitelje in učence. Izvedli smo 2 delavnici za učitelje (ena za posamezne zainteresirane, druga pa za koordinatorje ekošol) ter dve delavnici za učence, kjer smo preizkusili dva različna pristopa. Pripravili smo tudi priročnik za učitelje in etičnega potrošnika, ki pa izideta v prvih mesecih leta 2017. Objavili smo članek v reviji VIP (Zveza potrošnikov Slovenije) in dobro sodelovali z mediji. Promovirali smo kampanje ob potrebnih nujnih akcijah, ki so jih ob kršitvah človekovih pravic sprožili predstavniki delavcev na plantažah. Junija smo obiskali sedež italijanske pravično trgovinske organizacije Altromercato, kjer smo spoznali izzive uvažanja pravičnih in ekoloških banan ter sodelovanja s supermarketi. Spoznali smo tudi delovanje mreže in načine neposrednega povezovanja in sodelovanja z organizacijami v državah t.i. globalnega juga. Udeležili smo se tudi projektne sestanka in sestanka mreže Euroban na Dunaju.

Sodelovali smo z različnimi organizacijami v Sloveniji, predvsem z zadrugo Buna in društvom Humanitas, v mreži pa je več organizacij: Akumenica Akademie, Bananafair, Bananalink, Oxfam Germany, Association of Concious Consumers, Mai bine, Kupuj Odpowiedzialnie, Finep, GVC Italia, IMVF, Zala Briviba, Urocal, Faço Agricultural, Sintranagro, WINFA, Živica, Zelena Akcija, Alianza por la Solidaridad, Future World Center, ŽALI, Koperattiva Kumerc Gust, GERT, Peoples Solidaires, Südwind, Fairtrade Hellas, Mondo

Z globalnim učenjem do globalnih ciljev

V okviru delovne skupine za globalno učenje pod okriljem Sloge smo sodelovali v projektu »Konzorcij NVO – z globalnim učenjem do globalnih ciljev«, kjer smo souredili zbornik o povezavi med cilji trajnostnega razvoja in globalnim učenjem, ter pripravili 3 prispevke za novice v okviru istoimenskega projekta.

ODRAST

Ker je pojem odrast še relativno neznan pojem, ga uvodoma v tem delu poročila na kratko predstavljamo. Odrast je gibanje, ki nas opominja, da neskončna rast na končnem planetu ni niti trajnostna niti možna. Trenutni ekonomski sistem vodi v prekomerno izkoriščanje naravnih virov, degradacijo okolja, revščino, nepravilnost in neenakopravnost. Odrast razblinja mit, da je rast osrednja in edina rešitev za našo družbo. Trenutno najhitreje rastoče gibanje na svetu poskuša razumeti prepletanje kriz, s katerimi se danes srečujemo, ter gradi premišljene in demokratične poti k večji družbeni in okoljski pravičnosti, blaginji, smiselnemu življenju, emancipaciji in avtonomiji.

Konferenca Degrowth 2016 v Budimpešti

Focus je bil eden od soorganizatorjev [5. mednarodne konference o odrasti, »Odrast – velika preobrazba: politični in ekonomski viri našega časa«](#), ki je potekala med 30. avgustom in 3. septembrom 2016 na Univerzi Corvinus v Budimpešti. Na konferenci je sodelovalo več kot 600 znanstvenikov in raziskovalcev iz vsega sveta. Prvič je ob konferenci potekal tudi »Teden za odrast«, ki je na živahna dogajanja na različnih lokacijah po Budimpešti pritegnil več tisoč udeležencev. Konferenca o odrasti poteka vsaki dve leti. Uglednim akademskim raziskovalcem z vsega sveta nudi prostor za razpravo o najnovejših dognanjih na tem interdisciplinarnem področju. V času konference akademska skupnost sodeluje z različnimi akterji iz prakse, z namenom oblikovanja možnih alternativ trenutnim družbeno-ekonomskim modelom. Predstavljenih je bilo mnogo idej in praks, ki predstavljajo del naporov za usmeritev v trajnostno prihodnost. Skozi prepletanje in izmenjavo idej sta se najpogosteje pojavljali dve temi: potreba po spremembi miselnosti in miselnih okvirjev ter potreba po povezovanju in gradnji zavezništev.

Tokratna konferenca je prinesla dve pomembni novosti. Organizacijska ekipa je bila regionalno obarvana, saj so se povezali predstavniki iz sosednjih držav, medtem ko so bile dosedanje organizacijske ekipe nacionalne. Organizacija konference je potekala v treh državah, na Madžarskem, Hrvaškem in v Sloveniji. Predstavnica Focusa je bila so-koordinatorica konference, razen tega pa je Focus nudil podporo za administrativno-finančne dejavnosti. Delo je potekalo skozi redna srečanja v Budimpešti in preko skypea.

Druga novost letošnje konference je bil odprti festival »Teden za odrast«, ki je s številnimi delavnicami, paneli in odprtimi razpravami, pa tudi s koncerti in umetniškimi predstavami, vključil lokalno prebivalstvo v Budimpešti in drugod po svetu. S pobudo so organizatorji konference poskusili temo odrasti približati ljudem, ki se sicer s temo ne ukvarjajo.

Več informacij je na voljo na <http://budapest.degrowth.org> in <http://focus.si/odrast-gibanje-za-vecjo-socialno-in-okoljsko-pravicnost/>.

NVO kot enakovreden partner pri nadzoru javnih financ

Organizacije civilne družbe prepoznava vse večjo potrebo po sistematičnem nadzoru javnih financ in javnih finančnih institucij. Od začetka leta 2016 zato skupina 11 organizacij iz 7 držav izvaja projekt 'NVO kot enakovreden partner pri nadzoru javnih financ'. Cilj projekta je izboljšati transparentnost in odgovornost odločanja na področju javnih financ skozi krepitev vloge in glasu NVO v nadzoru institucij, ki delujejo na področju javnih financ. Ključne dejavnosti projekta so prenos znanj in praks, mreženje, nadzor, zagovorništvo in komuniciranje na področju javnih financ, še posebej na 4 specifičnih temah: javni dolg, davčna pravičnost, javno-zasebna partnerstva in veliki infrastrukturni projekti. Vzporedno z vsebinskimi dejavnostmi poteka tudi krepitev organizacijskih kapacitet sodelujočih partnerjev.

Partnerji projekta so: Foundation Wings of Hope, BiH; Centar za ekologiju i energiju, BiH; Za Zemiata, Bolgarija; Balkan Investigative Reporting Network, Kosovo; Association for Policy Research Analytica, Makedonija; The Network for Affirmation of NGO Sector – MANS, Črna Gora; Center for Ecology and Sustainable Development – CEKOR, Srbija; Udruženje Fraktal (NGO Fractal), Srbija; Ena banda, Slovenija; Focus, društvo za sonaraven razvoj, Slovenija.

V letu 2016 je najprej bila izdelana ocena potreb po izmenjavi oz. prenosu znanj in izkušenj, ki je pomagala partnerjem določiti, kje so najbolj potrebni dodatni treningi oz. usposabljanja. V marcu 2016 je bilo v Beogradu organizirano uvodno usposabljanje, kjer so partnerji projekta dobili podroben vpogled v teme projekta. Skozi tri dni je 7 strokovnjakov delilo svoja znanja in izkušnje iz področij dolga, davčne pravičnosti, infrastrukturnih in PPP projektov. Na uvodnem usposabljanju se je partnerjem predstavilo tudi nekaj evropskih mrež, ki delujejo na temah projekta (Bankwatch, Transparency International, Tax Justice Network, Eurodad...), da bi lahko partnerji v prihodnje sodelovali z njimi. V vseh sodelujočih državah je bila pripravljena preliminarna makro analiza stanja na področju javnih financ s poudarkom na temah projekta. Te analize predstavljajo osnovo za poglobljene analize na 4 področjih projekta, obenem pa tudi osnovo za primerjavo držav. Razen tega so oblikovalci pripravili vizualno identiteto projekta, na osnovi katere so bila narejena ključna komunikacijska orodja. Projekt je bil predstavljen na treh dogodkih (Bruselj, Priština, Sarajevo), namen pa je bil predvsem, da deležniki v regiji in ostale NVO vedo o poteku projekta. Potekali sta tudi dve projektni srečanja (Beograd in Sarajevo), na katerih so partnerji razvili notranja pravila delovanja, naredili podrobnejše načrte in zastavili cilje na tematskih področjih.

V okviru programa Odrast smo v 2016 sodelovali z: Institut za političku ekologiju, Ena Banda, Cargonomia, GreenDependent Institute and Association, Open Gardens Foundation, Research&Degrowth, international support group for degrowth conferences

KOMUNICIRANJE IN SODELOVANJE

Delo z mediji

Društvo Focus skozi delo z mediji redno obvešča javnost o svojih dejavnostih, promovira svoja stališča in v javnosti odpira tematike, ki so mnogokrat zanemarjene, preslišane ali ignorirane. Cilj rednega dela z mediji je obveščanje in ozaveščanje širše javnosti o perečih problematikah na področju varstva okolja s poudarkom na problemih iz področij, ki jih pokrivamo. V letu 2016 smo v okviru dela z mediji izvedli sledeče dejavnosti: več kot 30 sporočil in obvestil za javnost, sodelovanje v radijskih ali televizijskih oddajah ter časopisnih intervjujih, organizacija dogodkov za medije (zajtrki, briefingi, terensko delo), redno osveževanje baze novinarjev (več kot 500 splošnih kontaktov), poslancev, evropsolancev in drugih odločevalcev. Ves čas mso sproti prilagajali strategije za komuniciranje z javnostmi in redno sledili operativnim komunikacijskim planom. Rezultat je več kot 140 pojavljanj v vidnejših medijih v 2016. Kljub temu da je bilo v 2016 manj objav kot v prejšnjih letih, so bile le-te bolj poglobljene in imele večji doseg.

Redna komunikacija z različnimi deležniki in javnostmi

Focus pri svojem delu redno komunicira in izmenjuje informacije z različnimi deležniki iz Slovenije in tujine. To opravljamo tako v okviru neposrednih srečanj in obiskov dogodkov, kot tudi skozi redne novice, ki smo jim prenovili, posredovanjem obvestil za medije in vzdrževanjem Focusove spletne strani in spletne strani REACH, Dovolj, Konzorcij CPS, OC ter Facebook, Flickr, Youtube in Twitter profilov. V 2016 smo zagnali novo spletno stran društva, ki je uporabniku prijaznejša in primerna za različne aplikacije.

Mednarodno sodelovanje

CAN Europe: S CAN Europe smo spremljali evropske in mednarodne podnebne in energetske politike. Prisotni smo bili na eni skupščini mreže, redno smo sodelovali na konferenčnih klicih mreže. Focus je v Sloveniji med odločevalci promoviral stališča CAN E do podnebno – energetskih zadev. Skupaj smo sledili razpravi o 2030 podnebno-energetskih ciljih. Redno smo izmenjevali informacije s CAN E.

T&E: S T&E sledimo predvsem politiki kakovosti goriv, zakonodaji na področju tovornjakov, uredbi o CO2 standardih za vozila, aferi Dieselgate ter politiki biogoriv. Focus je v Sloveniji med odločevalci in javnostjo promoviral T&E publikacije in stališča. Focus je sodeloval na dveh strateških srečanjih T&E v Bruslju, rednih webinarjih ter na več vsebinskih delavnicah T&E (Varšava, skupaj s **Carbon Market Watch**). Predstavnica Focusa je bila do 2016 notranji presojevalec T&E.

Friends of the Earth: Focus je po leto in pol trajajočem procesu uradno postal slovenski član FOE, članstvo je bilo potrjeno novembra 2016 v Indoneziji. Od tam se je javljal sodelavec preko bloga na spletni strani. Tudi v 2016 smo sodelovali z FOE, predvsem na področju energije in pri promociji kampanj.

CEE Bankwatch Network: Aktivneje sodelujemo v projektu Financiranje za razvoj, udeležili smo se dveh projektnih srečanj: v Pragi in Berlinu.

Mreže v Sloveniji

Poleg svojih dejavnosti in projektov, v katerih sodelujemo s številnimi deležniki, Focus sodeluje tudi v projektih in dejavnostih drugih organizacij. Primeri takšnih sodelovanj v 2016 so: Okoljski center, mreža Plan B za Slovenijo, Mreža za prostor, Koalicija za trajnostno prometno politiko

Partnerske organizacije

Focus je pri izpolnjevanju svojega programa dela za leto 2016 sodeloval z naslednjimi sodelavci in partnerji:

Climate Action Network Europe, mreža Plan B za Slovenijo, Germanwatch, Transport&Environment, LEA Pomurje, EAP, DOOR, MACEF, CSD Trbovlje, CSD Zagorje ob Savi, CSD Hrastnik, Občina Trbovlje, Občina Zagorje ob Savi, Občina Hrastnik, MC Zagorje ob Savi, MC Hrastnik, MC Trbovlje, STPŠ Trbovlje, SPTŠ Murska Sobota, MzI, Ekosklad, Grenpeace, ZSFV, ZPS, CAN E, Friends of the Earth Europe, Umanotera, PIC, Mestna občina Nova Gorica, MOP, CEE, Fractal, Greenhome, Eko krog, Zavod Kersnikova, SVRK, GreenDependent Institute, National University of Ireland, Aalborg University, Applied Research and Communication Funds, Kingston University, Ludwig-Maximilians-University, Maastricht University, University of Helsinki, University of Lausanne, CIPRA Slovenija, Inštitut za politike prostora, Društvo Gekolina, Ljubljanska kolesarska mreža, Slovenska zveza za javno zdravje – SZOTK, Zavod Eko – Humanitatis, Studio 12, Mariborska kolesarska mreža,

Ena Banda, CIPRA International, CIPRA SouthTyrol, Ökoinstitut Südtirol, Ekvilib Inštitut, 3 muhe, FLOR, Zadruga BUNA, 5. maj, Humanitas, Zavod za varen svet, PINA, Moja Štacuna, Mladinska postaja Moste, Zveza potrošnikov Slovenije in še mnogi posamezniki ter prostovoljci iz Slovenije. Christian Initiative Romero, Agrolink Association, Asociata Nationala a Specialistilor in Resurse Umane, Environmental Center for Administration and Technology, Cyprus Neuroscience and Technology Institute, Finnwatch, Friends of the Earth Malta, Fair Trade Hellas, European Environmental Bureau, Global 2000, Green Liberty, League of Environmental Journalists, NGO Mondo, National Society of Conservationists, Organización de Mujeres Salvador, Peoples Solidaires, Repórter Brasil, Stitching Onderzoek Multinational Ondernemingen, SWA Südwind, Think Global, University of Dschang, WALHI, Friends of the Earth, Akumenica Akademie, Bananafair, Bananalink, Oxfam Germany, Association of Conscious Consumers, Mai bine, Kupuj Odpowiedzialnie, Finep, GVC Italia, IMVF, Zala Briviba, Urocal, Fako Agricultural, Sintranagro, WINFA, Živica, Zelena Akcija, Alianza por la Solidaridad, Future World Center, ŽALI, Koperattiva Kumerc Gust, GERT, Institut za političku ekologiju, Cargonomia, GreenDependent Institute and Association, Open Gardens Foundation, Research&Degrowth, international support group for degrowth conferences, Foundation Wings of Hope, Centar za ekologiju i energiju, Za Zemiata, Balkan Investigative Reporting Network, Association for Policy Research Analytica, The Network for Affirmation of NGO Sector – MANS, Center for Ecology and Sustainable Development – CEKOR, Udruženje Fraktal (NGO Fractal)

Članstvo

Focus je član: Kluba Okoljski center, Koalicije za trajnostno prometno politiko, Climate Action Network Europe, Friends of the Earth International, European Federation for Transport and Environment, Sloge, CNVOS, Mreže za prostor in mreže Plan B za Slovenijo. Ena sodelavka je članica Sveta za trajnostni razvoj, ki je v 2016 izvedel 4 seje. Druga sodelavka pa članica sveta Sloge – platforme za razvojno sodelovanje.

RAZVOJ DRUŠTVA IN FINANCIRANJE

Vodenje organizacije

V 2016 smo izvedli 3 četrtletna planiranja ter enega letnega v Senju (3 dni). Pripravili smo osvežitev strategije, programov in okvirni program dela za 2017. Prevetrili smo poslovnik društva. 6 oseb je bilo redno zaposlenih za 100 %, ena oseba pa preko javnih del. Le-ta je z letom 2017 postala redno zaposlena. 1 sodelavka je v 2016 nastopila enoletni porodniški dopust. Še en sodelavec je pridobil doktorski naziv.

Delo s člani/prostovoljci

Svoje člane in prostovoljce smo ozaveščali in informirali preko tedenskih novic in dogodkov. Izvedli smo eno redno letno skupščino (18.1.2016). Oddali smo prvo poročilo kot prostovoljska organizacija (preko Ajpes portala) in tudi v 2016 sodelovali s prostovoljci. Z nekaterimi smo sklenili prostovoljske pogodbe.

Transparentnost delovanja

Ker se zavzemamo za transparentno delovanje vlade in vseh ostalih institucij, se trudimo, da je tudi naše delovanje odkrito in jasno. To smo zagotavljali z rednim vzdrževanjem spletnih strani, posredovanjem informacij o društvu na željo in s sporočili za javnost. Tudi priprava letnega poročila je namenjena izboljšanju transparentnosti delovanja društva.

Financiranje delovanja

Delovanje v letu 2016 je bilo financirano s pomočjo naslednjih institucij: Evropska unija (DEAR), European Climate Foundation, Zavod za zaposlovanje RS, Intelligent Energy Europe, FP7, Ministrstvo za okolje in prostor (Podnebni sklad), Ministrstvo za javno upravo, Mestna občina Ljubljana, NORAD - T&E, Ministrstvo za zunanje zadeve.

Finančno poročilo

Stroški

Investicije	2.611,90 €
Plače	153.163,83 €
Operativni stroški *	133.588,72 €
Režijski stroški	5.520,52 €
Finančni stroški	744,79 €
Drugi stroški	3.298,89 €

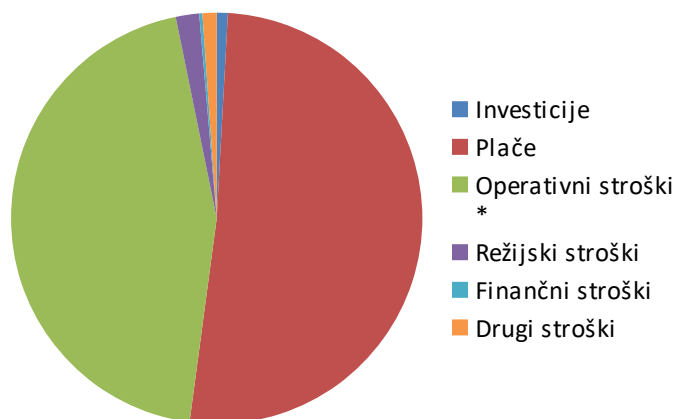
Skupaj 298.928,65 €

Plačani stroški 298.550,43 €

Odprti računi za plačilo 378,22 €

Skupaj 298.928,65 €

* vključno z 68.784,82 EUR za financiranje partnerstev

Prihodki

Projektno financiranje	376.214,04 €
Donacije	974,91 €
Prijave	7.937,50 €
Prihodki od storitev	7.503,12 €
Drugi prihodki	9.433,74 €
Obresti	5,95 €

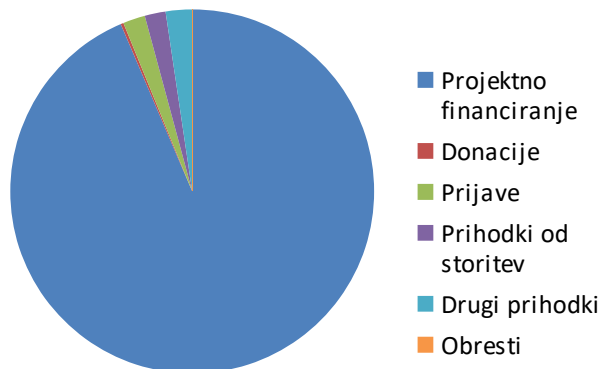
402.069,26 €

Skupaj

Prejeti prihodki 211.425,07 €

Odprti računi za prihodki 190.644,19 €

Skupaj 402.069,26 €

Prihodki po virih

Skupaj za Focus 34.600,08 €

Biogoriva	8.000,00 €
DEAR BWN	12.713,71 €
DEAR Supply Chainge	68.495,04 €
Degrowth Conference	7.937,50 €
ECF 2016 transport	10.000,00 €
ECF T&E / ECF Woms	2.400,00 €
IPA public finance	68.150,00 €
Javna dela	4.106,81 €
Kolesarski Zajtrk	2.500,00 €
Make fruit fair	35.781,20 €
MZZ - GU	1.651,00 €
Nukenews	400,00 €
Plan B	6.855,52 €
reach CEI	45.000,00 €
Skupnostno upravljanje	79.986,70 €
Sončen dan	2.491,70 €
Trajnostna mobilnost v praksi	6.516,58 €
Trajnostna mobilnost v šoli	3.666,82 €
Zdrav šolar	816,60 €

Skupaj za projekte 367.469,18 €

Prihodki po virih skupaj 402.069,26 €